

Taula de Planificació Docent de Bases Nutricionals i Farmacològiques

Codi	102716		
Matèria	Bases Nutricionals i Farmacològiques		
Curs	2011-2012	Idioma	
Crèdits	Crèdits ECTS	6	Hores d'estudi
Facultat	Infermeria		
Departament	Infermeria		
Titulació	Grau en Fisioteràpia		
Tipologia			

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis:

Bloc de nutrició

L'objectiu general és proporcionar uns coneixements científics teòrics i pràctics, per obtenir una visió global i crítica de la nutrició bàsica i aplicada.

Pel tipus de treball el fisioterapeuta no té que imposar dietes als seus pacients, però, com a professional de la salut és important que tingui coneixements generals de dietètica i nutrició que li puguin ajudar a l'hora d'abordar als pacients o percebre mals hàbits per poder derivar-los a l'especialista.

Bloc de farmacologia

L'objectiu general és adquirir coneixements bàsics sobre fàrmacs, tant des del punt de vista farmacocinètic, farmacodinàmic, com de les seves aplicacions clíniques. S'incidirà en el reconeixement i la prevenció dels efectes adversos produïts pels fàrmacs, aprofundint en aquells fàrmacs que s'utilitzen en el tractament de les patologies relacionades amb l'exercici professional del Fisioterapeuta.

Requisits per cursar-la:

Prerequisits: No s'estableixen requisits previs.

Corequisits: No s'estableixen requisits previs.

- Dades del coordinador, professor o professors:

PROFESSORA	Merixell Viladegut Colomines
------------	------------------------------

Telèfon	973 702 453		
Correu	merivilade@infermeria.udl.cat		
Ubicació del Despatx	1.14	Horari de Consulta	A convenir

PROFESSOR	Patrick Pons Camps
-----------	--------------------

Telèfon	973 702 456		
Correu	ppons@infermeria.udl.cat		
Ubicació del Despatx	1.11	Horari de Consulta	A convenir

PROFESSOR	Francesc Valenzuela Pascual		
Telèfon	973 702 456		
Correu	fp1969@infermeria.udl.cat		
Ubicació del Despatx	1.11	Horari de Consulta	A convenir

Recomanació del professorat:

Es recomanen coneixements mínims d'anglès. És recomanable portar la matèria al dia.

Competències

Competències específiques de la Titulació:

Competències transversals de la Titulació :

Nutrició:

1. Conèixer les funcions dels macronutrients en l'organisme, així com les ingestes recomanades.
2. Conèixer les funcions que les vitamines i minerals realitzen en l'organisme, així com les seves necessitats, recomanacions i conseqüències del seu dèficit
3. Conèixer els diferents grups d'aliments i la seva composició.
4. Proporcionar coneixements teòrics que permetin comprendre les característiques fisiològiques de les diferents etapes
5. Conèixer tipus de dietes recomanades i alternatives
6. Saber llegir les etiquetes del aliments
7. Saber calcular les necessitats energètiques.
8. Comprendre les tables de composició d'aliments i fer-ne ús.
9. Saber relacionar les funcions pròpies del fisioterapeuta amb l'alimentació del pacient i les seves alteracions.

Farmacologia:

1. Conèixer els fonaments farmacocinètics i farmacodinàmics: descriure els processos d'absorció, distribució, metabolisme i excreció que els fàrmacs experimenten en l'organisme després de la seva administració, així com, els seus principals mecanismes d'acció.
2. Conèixer els factors que modifiquen els efectes dels fàrmacs.
3. Saber valorar i informar sobre les interaccions medicamentoses, reaccions adverses i problemes de sobredosificació i intoxicació medicamentoses que es pugui detectar en un pacient.
4. Identificar els principals grups farmacològics emprats en el tractament de patologies, especialment aquells consumits més habitualment per persones sotmeses a fisioteràpia.
5. Adquirir habilitats en l'obtenció d'informació sobre medicaments humà.
6. Adquirir coneixements sobre substàncies i mètodes relacionats amb el dopatge.

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
2. Capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica
3. Planificació i gestió del temps.
4. Coneixements generals bàsics de l'àrea d'estudi.
5. Habilitats d'investigació
6. Capacitat per aprendre
7. Habilitats de gestió de la informació (buscar i analitzar)
8. Capacitat de crítica i d'autocrítica
9. Capacitat per adaptar-se a noves situacions
10. Capacitat per generar noves idees (creativitat)
11. Resolució de problemes

Objectius

Nutrició

Adquirir coneixements bàsics i especialitzats dels nutrients en relació amb la Nutrició humana.

Elaborar dietes bàsiques mitjançant el mètode basat en aliments

Aprendre a analitzar amb una visió crítica dietes alternatives de la població
Identificar punts comuns entre la nutrició i la fisioteràpia.

Farmacologia

Compendre els principis farmacològics que permeten descriure els aspectes farmacocinètics i farmacodinàmics

Aprendre a utilitzar el diccionari de medicaments i principis actius

Conèixer tipus de substàncies i mètodes que estan prohibits en la pràctica de l'esport federat

Introduir a l'alumne a:

- Les propietats i els efectes secundaris de les substàncies opioides.
- Els conceptes bàsics relacionats amb el tractament del dolor agut mitjançant l'analgèsia amb substàncies opioides.
- La història, la situació actual i la perspectiva futura dels medicaments antiinflamatoris no esteroïdals (AINEs).
- Els mecanismes de funcionament dels AINEs i els seus efectes secundaris
- Una visió general de la història, el funcionament i la utilització de la teràpia amb anestèsics locals.
- Els conceptes bàsics relacionats amb el tractament farmacològic del dolor crònic

Continguts

<p>NUTRICIÓ</p> <p>Tema 1. Conceptes generals sobre alimentació i nutrició. Tema 2. Macronutrients i micronutrients Tema 3. Aliments . Tema 4. Fisiologia de la nutrició</p> <p>FARMACOLOGIA</p> <p>Tema 1. Principis generals de farmacologia Tema 2. Farmacocinètica Tema 3. Farmacodinàmia Tema 4. Reaccions adverses Tema 5. Interaccions medicamentoses Tema 6. Tractament farmacològic</p>
--

Metodologia

Dates (Dia/Mes/Any)	Activitat (1)	Descripció:	HTP (2) (Hores Minuts)	HTNP (3) (Hores Minuts)
Setmana 1 T De 14/09/11 A 16/09/11	Lliçó magistral i classes participatives	Conceptes generals de nutrició	2 Hores	3 Hores
Setmana 1 G De 14/09/11 A 16/09/11	Seminari i debats	Activitat pràctica sobre necessitats energètiques	2 Hores	3 Hores
Setmana 2 T De 19/09/11 A 23/09/11	Lliçó magistral i classes participatives	Macronutrients i micronutrients	2 Hores	3 Hores
Setmana 2 G De 19/09/11 A 23/09/11	Seminari i debats	Activitats amb taules de composició d'aliments	2 Hores	3 Hores
Setmana 3 T De 26/09/11 A 30/09/11	Lliçó magistral i classes participatives	Els aliments	2 Hora	3 Hores

Taula de Planificació Docent de Bases Nutricionals i Farmacològiques

Setmana 3 G De 26/09/11 A 30/09/11	Seminari i debats	Etiquetat dels aliments G2	2 Hora	3 Hores
Setmana 4 T De 03/10/11 A 07/10/11	Lliçó magistral i classes participatives	Fisiologia de la nutrició	2 Hores	3 Hores
Setmana 4 G De 03/10/11 A 07/10/11	Seminari i debats	Dietes alternatives: dissociades, hiperproteiques, vegetarianes, ovo-lacto-vegetarianes, lacto-vegetarianes	2 Hores	3 Hores
Setmana 5 T De 10/10/11 A 14/10/11	Lliçó magistral i classes participatives	FESTIU	1 Hora	1,5 Hores
Setmana 5 G De 10/10/11 A 14/10/11	Seminari i debats Els dos grups	Etiquetat d'aliments G1	2 Hores	3 Hores
Setmana 6 T De 17/10/11 A 21/10/11	Lliçó magistral i classes participatives	Conceptes generals de farmacologia. Introducció a la farmacocinètica	2 Hores	3 Hores
Setmana 6 G De 17/10/11 A 21/10/11	Seminari i debats	Maneig del Vademecum i interpretació fàrmacs	2 Hores	3 Hores
Setmana 7 T De 24/10/11 A 28/10/11	Lliçó magistral i classes participatives	Farmacodinàmia i reaccions adverses als fàrmacs	2 Hores	3 Hores
Setmana 7 G De 24/10/11 A 28/10/11	Seminari i debats	Pràctica sobre dopatge	2 Hores	3 Hores
Setmana 8 T De 31/10/11 A 04/11/11	Lliçó magistral i classes participatives	Interaccions medicamentoses	1 Hora	1,5 Hores
Setmana 8 G De 31/11/11 A 04/11/11	Seminari i debats	Interaccions medicamentoses	1 Hores	3 Hores
Setmana 9 T De 08/11/11 A 12/11/11	Lliçó magistral i classes participatives	Tractament amb analgèsics opioides	2 Hores	3 Hores
Setmana 9 G De 08/11/11	Seminari i debats	Tractament amb analgèsics opioides	2 Hores	3 Hores

Taula de Planificació Docent de Bases Nutricionals i Farmacològiques

A 12/11/11				
Setmana 10 De 15/11/11 A 19/11/11	Lliçó magistral i classes participatives	Una visió general de la farmacologia amb substàncies antiinflamatòries no esteroïdals (AINEs)	2 Hores	3 Hores
Setmana 10 De 15/11/11 A 19/11/11	Seminari i debats	Utilització dels AINEs en el dolor/inflamació agut + cas clínic	2 Hores	3 Hores
Setmana 11 De 22/11/11 A 26/11/11	Lliçó magistral i classes participatives	Una visió general de la farmacologia amb anestèsics locals	2 Hores	3 Hores
Setmana 11 De 22/11/11 A 26/11/11	Seminari i debats	Utilització dels anestèsics locals en el tractament del dolor i la inflamació + cas clínic	2 Hores	3 Hores
Setmana 12T De 29/11/11 A 03/12/11	Lliçó magistral i classes participatives	Introducció al tractament farmacològic del dolor crònic I	2 Hores	3 Hores
Setmana 12G De 29/11/11 A 03/12/11	Seminari i debats	Tractament del dolor crònic + cas clínic	1 Hora	1,5 Hores
Setmana 13 De 06/12/11 A 10/12/11	Lliçó magistral i classes participatives	FESTIU	2 Hores	3 Hores
Setmana 13 De 06/12/11 A 10/12/11	Seminari i debats	FESTIU	2 Hores	3 Hores
Setmana 14 De 13/12/11 A 17/12/11	Lliçó magistral i classes participatives	Introducció al tractament farmacològic del dolor crònic II/Introducció del per què la dieta interacciona amb la fisioteràpia.	2 Hores	3 Hores
Setmana 14 De 13/12/11 A 17/12/11	Seminari i debats	Cas pràctic amb grups.	2 Hores	3 Hores
Setmana 15 De 20/12/11 A 22/12/11	Lliçó magistral i classes participatives	Relació dels nutrients amb el col·lagen i la inflamació.	2 Hores (1hF)	3 Hores
Setmana 15 De 20/12/11 A 22/12/11	Seminari i debats	Cas pràctic en grup	2 Hores (1hF)	3 Hores
Setmana 16 De 10/01/12 A 14/01/12	Lliçó magistral i classes participatives	Relació de la nutrició amb el dolor i diferents patologies degeneratives.	2 Hores	3 Hores

Taula de Planificació Docent de Bases Nutricionals i Farmacològiques

Setmana 16 De 10/01/12 A 14/01/12	Seminari i debats	Cas pràctic en grup	2 Hores	3 Hores
Setmana 17 De 17/01/12 A 21/01/12	Lliçó magistral i classes participatives	Lesions esportives, tabac i nutrició	2 Hores	3 Hores
Setmana 17 De 17/01/12 A 21/01/12	Seminari i debats	Cas pràctic en grup.	2 Hores	3 Hores

(2)HTP = Hores de Treball Presencial

(3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Avaluació

PR: l'assistència a les pràctiques són obligatòries.

M. Viladegut	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
	Avaluació continuada	Assistència Participació Presentació	30				Participació:50% Presentació:50%
	Treballs o activitats desenvolupades en seminaris, juntament amb l'assistència i participació	En cada seminari es demanarà un treball per escrit individual: amb normes de presentació No s'acceptaràn treballs que no compleixin els criteris establerts.	25				Per aprovar l'assignatura la mitja de les puntuacions de totes les activitats haurà d'estar aprovada, és a dir la nota mínima haurà de ser de 5 punts
	Examen teòric envers al contingut de les classes magistrals		45				Per aprovar l'assignatura tindrà que aprovar-se amb un

Taula de Planificació Docent de Bases Nutricionals i Farmacològiques

							5 l'examen final.
	Total		100				
Francesc Valenzuela	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
	Avaluació continuada	Assistència Participació Presentació	30	Semestre			Participació:50% Presentació:50%
	Treball grupal		25	Sakai			Aquest treball serà una integració dels coneixements adquirits, 1000-1500 paraules.
	Examen Teòric		45				
	Total		100				
Patrick	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
	Avaluació continuada	Assistència Participació Presentació	30	Semestre			Participació:50% Presentació:50%
	Treball relacionat amb les activitats dels seminaris		25	Sakai			Aquest treball serà una integració dels coneixements adquirits, 1000-1500 paraules.
	Examen Teòric		45				
	Total		100				

Per aprovar aquesta assignatura s'ha d'obtenir un 5 de nota global. Per poder fer la mitja ponderada de les notes obtingudes en els diferents blocs és imprescindible que totes elles estiguin aprovades.

En el cas d'aquells alumnes que no superin l'assignatura segons els criteris establerts s'haurà de realitzar un examen final de tots els blocs, la nota del qual no podrà ser mai superior a 8,5.

Tant l'examen teòric que es realitzarà al final de l'assignatura com l'examen de recuperació (que es realitzarà el dia...) constaran de 60 preguntes tipus test (de 4 possibles respostes, de les quals només hi haurà una verdadera, amb un descompte de 0,25 per error) i quatre preguntes curtes.

L'avaluació continuada estarà formada per les següents parts:

- Participació (50% del total d'aquesta activitat). Aquest apartat fa referència a la participació activa de l'alumne tant a les classes teòriques com a les pràctiques i als seminaris. Serà de caràcter autoavaluatiu. L'alumne portarà un registre de les seves participacions a classe. Al final del semestre haurà d'entregar al professor un resum/valoració (entre 250-500 paraules) de la seva participació a les classes/seminaris/pràctiques, on també inclourà la nota que creu mereix i la justificació d'aquesta (la nota serà de 0 a 10).
- Pràctiques realitzades als seminaris (50% del total d'aquesta activitat). Al final de cada seminari cada grup farà entrega al professor del treball realitzat. Es farà servir un sistema coavaluatiu, o sigui, es farà una relació multiplicativa de la coavaluació i la nota del treball del seminari. Al Sakai trobareu penjada més informació sobre aquest tipus d'avaluació. Durant el curs hi haurà una sèrie de classes pràctiques d'assistència obligatòria. La no assistència comportarà un 0 a la nota mitja de l'avaluació continuada. L'avaluació d'aquestes classes pràctiques es farà mitjançant un examen pràctic.

(1)Obligatòria / Voluntària

(2)Individual / Grupal

Bibliografia i recursos

General

Nutrició

Guyton AC, Hall JE. Tratado de fisiología médica. 11ª Ed. Editorial Elsevier Saunders; 2006.

Roach, J.O. Lo esencial en Metabolismo y Nutrición. 2ª Ed. Editorial EsSevier- Masson; 2003

Cervera, Pilar; Clapes, Jaume, Rigolfas, Rita. Alimentación y dietoterapia. 4ª Ed. Madrid: Editorial Interamericana. Mc Graw-Hill; 2004.

Valentí Fuster. *La ciencia de la salud*. Planeta 2006

Farmacologia

Betés, Durán, Mestres, Nogués. Farmacología para fisioterapeutas. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2008

Complementaria

Nutrició

Muñoz, M. Aranceta, J. García-Jalón, I. Nutrición aplicada y dietoterapia. Pamplona: Eunsa; 2005

OCU. El etiquetado de los alimentos. Madrid: Edocusa; 2000

Jean Seignalet. *La alimentación: la 3ª Medicina*. Integral.

Montse Folch. *Zumoterapia para tu salud*. Styria de Ediciones y Publicaciones, sl. 2009.

Barry Sears. *La inflamación silenciosa*. Ediciones Urano; 2007

Gerard salama. *Medicina anti-aging. Medicina del futuro*. Viceversa, 2011.

Farmacología

Vademecum Internacional. 2011. Medicom. Madrid

Meana Martínez, José Javier; Barturen. *Drogas y deporte: farmacología del doping*. Universidad de Deusto. Bilbao; 1995